

В И С Н О В О К

до проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (реєстр. № 14282 від 08.12.2025)

та

до проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо незалежності та гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (реєстр. № 14282-1 від 22.12.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 10 березня 2026 року (Протокол № 166) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (реєстр. № 14282 від 08.12.2025), поданий народним депутатом України Жупаниним А. В. та іншими народними депутатами України та проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо незалежності та гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (реєстр. №14282-1 від 22.12.2025), поданий народними депутатами України Гриб В. О. та Кучеренком О. Ю.

Законопроекти розроблено з метою забезпечення виконання зобов'язань України як сторони Договору про заснування Енергетичного Співтовариства щодо імплементації законодавства Європейського Союзу в частині приведення нормативно-правової бази у сфері енергетики у відповідність із вимогами актів Європейського Співтовариства.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своїх висновках до законопроектів висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

До законопроекту реєстр. № 14282:

Проектом Закону передбачено внести зміни до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Так, абзацом четвертим підпункту 12 пункту 5 розділу I проекту Закону запропоновано абзац другий частини шостої статті 14 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» викласти в такій редакції:

«Регулятор веде реєстр всіх прийнятих рішень та забезпечує вільний доступ до них на своєму веб-сайті у затвердженому ним порядку.».

При цьому, слід звернути увагу, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі – реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

З огляду на зазначене, проект Закону потребує доопрацювання в частині визначення всіх прийнятих рішень відповідно до норм Закону.

Відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений 2 реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

- 1) повна та скорочена (за наявності) назва реєстру;
- 2) призначення реєстру;
- 3) назва держателя реєстру;
- 4) назва та/або вимоги до адміністратора;
- 5) вимоги до публічних реєстраторів;
- 6) вимоги до створювачів;
- 7) об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- 8) джерела інформації відповідного реєстру;
- 9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- 10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- 11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- 12) види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;

- 13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;
- 14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- 15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- 16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- 17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- 18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;
- 19) перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- 20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- 21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, з правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;
- 22) дата початку функціонування реєстру.

Враховуючи зазначене, проект Закону потребує доопрацювання в частині унормування питань щодо створення та ведення реєстру всіх прийнятих рішень з урахуванням частини другої статті 26 Закону або, як альтернатива, пропонується зазначений реєстр визначити не реєстром у розумінні Закону, а як список/перелік та інше.

До законопроекту реєстр. № 14282-1:

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон) доступ до інформації забезпечується шляхом систематичного та оперативного оприлюднення інформації, зокрема на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет та на єдиному державному веб-порталі відкритих даних.

Згідно з частинами першою та другою статті 10¹ Закону публічна інформація у формі відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання.

Розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах.

Згідно з пунктом 3 Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835, розпорядники інформації згідно з цим Положенням завантажують у формі відкритих даних набір даних, визначений у переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, згідно з додатком.

Перетворення (зокрема, вивантаження з баз даних та в разі потреби знеособлення) публічної інформації у публічну інформацію у формі відкритих даних є обов'язковим.

Розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати у формі відкритих даних усю публічну інформацію у формі відкритих даних, яка перебуває в їх володінні та стосується конкретного набору даних.

Крім того, оприлюднення інформації у формі відкритих даних забезпечує доступ до відомостей про ключові аспекти діяльності Регулятора, зокрема процедури конкурсного добору, прийняті рішення, результати моніторингу ринків, здійснення контрольних заходів, а також планування і використання бюджетних коштів. Це є необхідною умовою для здійснення ефективного громадського контролю, аналітичної оцінки регуляторного впливу та прийняття обґрунтованих управлінських і економічних рішень, а також сприяє підвищенню прозорості та підзвітності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, запобіганню корупційним ризикам і зміцненню довіри до державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

У зв'язку з наведеним, пропонується абзац дев'ятого другого підпункту сьомого пункту четвертого розділу I проекту Закону викласти в такій редакції:

«Конкурсна комісія визначає загальну кількість балів кандидатів шляхом додавання балів за результатами тестування на знання законодавства і виконання ситуаційних завдань, після чого складає рейтинг кандидатів за набраними балами, що відображається у протоколі Конкурсної комісії, який оприлюднюється на веб-сайті Кабінету Міністрів України не пізніше, ніж на другий день після його складання, а також на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних».

Також пропонується в проекті Закону передбачити викладення: абзацу п'ятого частини третьої статті 11 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» в такій редакції:

«Регулятор затверджує кошторис після набрання чинності законом України про Державний бюджет України на відповідний рік та оприлюднює його на своєму офіційному вебсайті та Єдиному державному вебпорталі відкритих даних»;

абзацу другого частини шостої статті 14 в такій редакції:

«Регулятор веде реєстр всіх прийнятих рішень та забезпечує вільний доступ до них на своєму офіційному веб-сайті та Єдиному державному вебпорталі відкритих даних у затвердженому ним порядку»;

абзацу першого пункту п'ятого частини першої статті 24 в такій редакції:

«1. Регулятор забезпечує відкритість своєї діяльності шляхом:

...

5) оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті та Єдиному державному вебпорталі відкритих даних:

порядку денного засідання Регулятора;

проектів рішень Регулятора разом з аналізом (включаючи фінансово-економічні розрахунки) та обґрунтуванням необхідності його прийняття та впливу;

прийнятих Регулятором рішень;

результатів моніторингу ринків у сферах енергетики та комунальних послуг (щокварталу);

актів перевірки суб'єктів господарювання та наданих суб'єктами господарювання зауважень, пояснень та обґрунтувань;

проекту та затвердженого кошторису Регулятора (змін до нього);

річного звіту про роботу Регулятора;

звіту про виконання кошторису Регулятора; ...».

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроектів зазначили, що вони покликані, зокрема, покращити незалежну і ефективну роботу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що у підсумку призведе до практики незалежного, відкритого і прозорого прийняття рішень для забезпечення належного функціонування енергетичних ринків, яке є зобов'язанням, взятим Україною при приєднанні до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.

Разом з тим, потребують врахування вищезазначені зауваження та пропозиції до законопроектів.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (реєстр. № 14282 від 08.12.2025), поданого народним депутатом України Жупаниним А. В. та іншими народними депутатами України та проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо незалежності та гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (реєстр. №14282-1 від 22.12.2025), поданого народними депутатами України Гриб В. О. та Кучеренком О. Ю.

2. Направити Висновок про розгляд зазначених законопроектів до Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО